

Анотація на вибіркoву навчальну дисципліну «Педагогічна ергономіка»

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський) рівень вищої освіти*

Галузь знань *01 Освіта/Педагогіка*

Спеціальність *013 Початкова освіта*

Освітньо-професійна програма *Початкова освіта*

Кількість кредитів – 3

Рік підготовки – 2, семестр – 4

Компонент освітньої програми: *вибірковий*

Мова викладання: *українська*

Викладач: Товканець Оксана Сергіївна, доктор педагогічних наук, доцент; e-mail: oksana.tovkanets@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Навчальний курс «Педагогічна ергономіка» спрямований на ознайомлення здобувачів освіти з особливостями організації освітнього середовища, зокрема освітнього середовища закладів загальної середньої освіти (початкових класів); з вимогами щодо створення оптимальних умов організації трудової і навчальної діяльності. Особлива увага зосереджена на вивченні методичних засад педагогічної ергономіки і практики впровадження ергономічних вимог в освітній процес з урахуванням особливостей системи «людина-техніка-середовище».

2. Метою вивчення навчальної дисципліни «Педагогічна ергономіка» є ознайомлення здобувачів освіти з ергономічними засадами освітнього простору, формування системних знань і практичних умінь щодо вирішення питань організації й оптимізації трудової та навчальної діяльності людини в освітньому середовищі.

Завдання курсу: ознайомлення здобувачів освіти з педагогічними умовами забезпечення ергономічних процесів в освітньому середовищі, прогнозуванням, моделюванням, проектуванням системи «людина-техніка-середовище»; з методичними засадами педагогічної ергономіки і практикою впровадження ергономічних вимог у освітній процес; з особливостями удосконалення безпеки праці в системі «людина-техніка», «людина-техніка-середовище»; формування ергономічної свідомості фахівця; вивчення ергономічної регуляції професійної поведінки майбутнього фахівця.

3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни. У процесі вивчення навчальної дисципліни «Педагогічна ергономіка» здобувачі освіти будуть вивчати: взаємозв'язок організації освітнього середовища з якістю, швидкістю і ефективністю роботи; етапи розвитку і становлення ергономіки як науки; параметри робочого місця та особливості його організації; суть, мету, завдання проведення ергономічних досліджень організації освітнього середовища; ергономічні особливості розумової діяльності людини; ергономіко-педагогічні умови праці; психологічні та фізіологічні засади використання засобів наочності у навчальному процесі, класифікація засобів навчання в початковій школі, ергономічні вимоги до засобів навчання в освітньому середовищі; організаційно-педагогічні засади з використання

електронних засобів навчання; ергономіко-гігієнічні вимоги до умов навколишнього середовища та організації робочих місць здобувачів освіти під час роботи з ЕЗН.

4. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- суть предметно-просторового та освітнього середовища;
- особливості організації робочого середовища (якість, швидкість і ефективність роботи);
- етапи розвитку і становлення педагогічної ергономіки як науки, проблеми і перспективи розвитку педагогічної ергономіки в Україні;
- особливості психофізіологічного і медичного забезпечення професійної діяльності;
- закономірності трудової діяльності людини в системах «людина-техніка-середовище» і визначення правил її організації;
- психофізіологічні властивості людини та їх роль у діяльності, функціональні стани здобувача освіти у процесі навчання;
- особливості організації робочих місць і проектування виробничого обладнання;
- особливості організації інтер'єрного простору та санітарно-гігієнічних умов як складових ергономіки предметно-просторового середовища.

уміти:

- визначати взаємозв'язок організації робочого середовища з якістю, швидкістю і ефективністю навчання;
- встановлювати етапи розвитку педагогічної ергономіки як науки;
- характеризувати ергономічні умови забезпечення життєдіяльності людини;
- розкривати ергономічні особливості розумової діяльності людини;
- моделювати діяльність людини в системах «людина - техніка – середовище»;
- застосовувати дидактичні та технологічні засоби створення комфортного освітнього середовища.

Література

1. Абракітов В. Е., Ткаченко І. О. Ергономіка робочих місць: конспект лекцій. – Харків, ХНМГ. – 2017. – 78 с.
2. Ашеро́в А. Т., Сажко Г. І. Ергономіка інформаційних технологій: оцінка, проектування, експертиза. Навч. посіб. Харків: УПА, 2005. – 170 с.
3. Безпека праці: ергономічні та естетичні основи: Навчальний посібник / С. Апостолук, В. С. Джигирей, А. В. Апостолук та ін. – К.: Знання, 2006. – 215 с.
4. Герасимов Б. М. Організаційна ергономіка: Методи та алгоритми досліджень і проектування: монографія. / Б. М. Герасимов, В. В. Камишин; АПН України, Всеукр. ергон. асоц. – К.: Інфосистем, 2009. – 218 с.
5. Гервас О. Г. Ергономіка. Основи ергодизайну. Навчально-методичний посібник. Умань: видавничо-поліграфічний центр «Візаві». – 2011. – 130с.
6. Гігієна праці: підручник / Ю.І. Кундієв, О.П. Яворський, А.М. Шевченко та ін.; за ред. акад. НАН України, НАМН України, проф. Ю.І. Кундієва, чл.-кор. НАМН України, проф. О.П. Яворського. – К.: ВСВ «Медицина», 2011. – 904с.

7. Основи педагогічної ергономіки: навч. посіб. / [Н. Д. Карапузова, Є. А. Зімниця, В. М. Помогайбо]. – К.: Академвидав, 2012. – 192 с.
8. Положення про дистанційне навчання, затверджене Наказом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 № 466 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#n18>
9. Положення про кабінет інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій навчання загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 20 травня 2004 р. № 407). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0730-04#Text>
10. Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи. Наказ МОН від 07.02.2020 № 143. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0258-20#Text>